

Musea Antwerpen in 2023

De musea stad Antwerpen bereiden zich voor om ook in 2023 de bezoekers zo goed mogelijk te ontvangen. In het MAS is dit weekend de nieuwe vaste expo 'Iemand thuis', geopend en in Museum Plantin-Moretus wordt de expo van Philip Aguirre met drie weken verlengd tot 19 februari. Op 8 januari sluit het Rubenshuis de deuren voor renovatiewerken. In februari openen drie expo's in het FOMU en de Nottebohmzaal in de Erfgoedbibliotheek wordt omgetoverd tot een 17de eeuwse kapel. Het Red Star Line Museum viert zijn 10de verjaardag en het MAS toont in het najaar een 'Gebroken Stad'. Het jaar wordt feestelijk afgesloten met twee topstukkenexpo's van wereldniveau.

Stand van zaken ticketverkoop musea

Na de cyberaanval in Antwerpen kunnen bezoekers opnieuw online tickets bestellen voor een gewoon museumbezoek. Via de knop 'bestel tickets' is het mogelijk om tickets te bestellen, bezoekers komen dan op een overzichtspagina en kunnen daar het museum zelf kiezen.

Overzicht expo's in 2023 in chronologische volgorde:

FOMU

Grace Ndiritu reimagines the FOMU Collection

(collectiepresentatie)

Van 17 februari 2023 tot januari 2024

In de tentoonstelling Grace Ndiritu reimagines the FOMU collection bouwt Brits-Keniaans kunstenaar Grace Ndiritu een nieuw fotografisch universum waarin ze schilderkunst, textiel en interieur integreert. Het is een radicale en holistische herinterpretatie van wat een collectietentoonstelling kan zijn. Ndiritu's fotografische installatie A Quest For Meaning (2014) vormt het startpunt van de tentoonstelling en haar zoektocht doorheen de FOMU-collectie. Ndiritu combineert foto's associatief. Door verrassende combinaties geeft ze nieuwe betekenissen aan werk van o.m. Annemie Augustijns, Dirk Braeckman, Suzy Embo, Rinko Kawauchi, Paul Kooiker, Tina Modotti, Man Ray en Wolfgang Tillmans. In de tentoonstelling is ook het Keizerpanorama (1905) te zien, een topstuk uit de FOMU collectie dat na een grondige restauratie opnieuw getoond wordt aan het publiek.

Susan Meiselas – Mediations

Van 17 februari tot 4 juni 2023

Hoe werk je als fotograaf? Er is altijd dat ongemakkelijke, ongelijke machtsevenwicht. Hoe doorbreek je dat? Hoe kan het een dialoog worden?' – Susan Meiselas

Al bijna vijf decennia gebruikt Magnumfotografe Susan Meiselas (US, 1948) haar camera om getuigenis af te leggen en om te verbinden. Meiselas heeft de wereld rondgereisd en een ruime waaier aan onderwerpen behandeld, van de seksindustrie over oorlog tot mensenrechtenschendingen. Ze vestigt de aandacht op wat vaak verborgen of genegeerd wordt door het publiek. Tot op vandaag streeft Susan Meiselas naar direct contact en dialoog met de mensen die ze portretteert. Haar aanpak is gericht op samenwerking en omvat ook het perspectief van de mensen die ze fotografeert. Meiselas wordt beschouwd als een voorloper, niet alleen voor politiek geëngageerde fotografen die hun werk zorgvuldig documenteren, erover reflecteren en het contextualiseren, maar ook voor fotografen die met hun onderwerpen samenwerken.

When the body says Yes – melanie bonajo

Van 17 februari tot 4 juni 2023

When the body says Yes is een immersieve video-installatie van melanie bonajo, een Nederlandse kunstenaar, filmmaker, seksuologisch bodyworker en somatisch sekscoach en -voorlichter. De installatie, gemaakt in opdracht van het Mondriaan Fonds voor de Biennale van Venetië in 2022, maakt deel uit van het lopende onderzoek van de kunstenaar naar de huidige status van intimiteit in onze steeds meer vervreemdende, door nut gedreven wereld. Volgens bonajo kan aanraking een krachtige remedie zijn voor de hedendaagse epidemie van eenzaamheid.

www.fomu.be

Heropening vaste collectiepresentatie DIVA

DIVA

Openingsweekend 24 maart 2023

DIVA, het museum voor diamant, juwelen en zilver viert 575 jaar diamant in Antwerpen met een vernieuwing van haar vaste collectiepresentatie. Vanaf 24 maart 2023 nodigt DIVA de bezoeker uit om de reis van de belangrijkste thema's in de collectie, diamant, juwelen en zilver, te volgen. Deze reis start in een gloednieuwe zaal waar de bezoeker kennis maakt met de grondstoffen, inzoomt op recente ontwikkelingen in de sector als *urban mining*, *upcycling* en *lab-grown diamond*, en tevens meer leert over de vraagstukken rond ecologie en ethiek. Vervolgens ontmoet de bezoeker de experts, de handelaars, de makers en de ontwerpers, en uiteindelijk de personages die de juwelen dragen of het zilverwerk gebruiken. Het museum vertelt op deze manier een breder verhaal van grondstof tot object, of van de mijn tot de ring in zeven thematische zalen.

Daarnaast zet DIVA nadrukkelijk in op het vakmanschap dat achter de objecten schuilgaat. Het creatie- en productieproces van de juwelen en zilverobjecten wordt tot leven gebracht dankzij beeld- en geluidsfragmenten. Ook in de keuze van objecten is er meer aandacht voor hedendaagse juweel- en zilverontwerpers. Met

ingrepen op het gebied van publieksbegeleiding wil het museum drempels verlagen en een breed publiek aanspreken. Zo maakt een introductietekst in iedere zaal de bezoeker wegwijs, is er een nieuwe audiotour en staan de highlights van de collectie centraal uitgelicht.

www.divaantwerp.be

Geometrically Wired. IO Van Oostveldt tussen kleding en kunst

MoMu - ModeMuseum Antwerpen

Van 25 februari tot en met 30 juli 2023

MoMu biedt een inkijk in het leven en werk van de Belgische kunstenares IO Van Oostveldt. Geometrie en experiment vormen een leidraad in haar kunst en kledingontwerpen.

www.momu.be

James Ensor & de muziek

Museum Vleeshuis

Van 30 maart tot juni 2023

Kunstschilder James Ensor was ook een begaafd componist. Zijn ballet *La gamme d'amour* ging in 1924 in de Antwerpse Opera in première. Museum Vleeshuis bewaart drie ontwerpschetsen van de decors van dat ballet, getekend naar het oeuvre van Ensor. Die schetsen zijn het vertrekpunt voor een kleine focuspresentatie rond de muziekgrafiek van Ensor.

Speciaal voor de presentatie namen Nicolas Callot en Bart Rodyns fragmenten uit het ballet op een piano en harmonium uit de late 19de eeuw op.

Ook de concertreeks "Woensdagklanken" (van januari tot juni 2023) staat in het teken van James Ensor en zijn tijd.

Heimwee

Red Star Line Museum

Van 17 mei tot 3 september 2023

Het Red Star Line Museum gaat in gesprek met een diverse groep Antwerpenaren over de kracht van herinneringen. Met verschillende initiatieven legt het museum de vele facetten van 'Heimwee' bloot: ze prikkelen alle zintuigen en laten de bezoeker stilstaan bij wat heimwee precies is. Het project gaat in op een universeel gevoel dat we allemaal (her)kennen. Ook een familiefestival, een kruidentuin in Permeke en verschillende workshops staan op het programma. En een diverse groep van 10 jonge opkomende vrouwelijke kunstenaars presenteert een werk rond het thema Heimwee, speciaal voor deze expo gemaakt in samenwerking met coach co-curator Malikka Bouaissa van Arteshoq vzw.

Heimwee - groepsexpo

Barokke influencers. De Jezuïeten, Rubens en de kunst van het overtuigen in de 17de eeuw

Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience

Van 21 april 2023 tot en met 30 juli 2023

Om hun publiek te overtuigen, ontwikkelen de jezuiteten een unieke beeldcultuur die tot in China invloed uitoefent. Het stadsfestival 'Barokke Influencers' toont hoe de hoofdrolspelers uit het Antwerpen van de 17de eeuw denken, dromen, werken en bidden. Een van de pronkstukken is de verdwenen barokke kapel op het Conscienceplein waar vandaag de indrukwekkende Nottebohmzaal is. De ruimte wordt in historisch bronnen omschreven als 'een eetzaal voor de koning'. De schitterend ingerichte ruimte was aangekleed met tientallen schilderijen van Rubens en Van Dyck en met een marmeren muurbekleding. Na de stopzetting van de jezuitetenorde in 1773 is de zaal ingrijpend veranderd: de kunstwerken zijn verdwenen en er zijn 19de-eeuwse boekenrekken geplaatst. Tijdens Barokke Influencers wordt de Nottebohmzaal opnieuw omgetoverd tot deze prachtige kapel.

www.barokkeinfluencers.be

Man Ray en mode

MoMu - ModeMuseum Antwerpen

Van 22 april tot en met 13 augustus 2023

In het voorjaar van 2023 belicht MoMu het oeuvre van Man Ray vanuit modeperspectief.

De tentoonstelling verenigt de iconische fotografie en kunstwerken van Man Ray met modesilhouetten uit het Interbellum en het werk van hedendaagse modeontwerpers en fotografen die geïnspireerd zijn door zijn werk.

www.momu.be

Vincen Beeckman (werktitel)

FOMU

Van 23 juni tot 8 oktober 2023

In de zomer van 2023 loopt de eerste grote museale tentoonstelling van kunstenaar Vincen Beeckman (BE, 1973). Voor Beeckman is fotografie een excuus om mensen te verbinden. Doorheen zijn volledig oeuvre staan de mensen die hij fotografeert centraal, en dat in elke stap in hun samenwerking. Beeckman neemt de tijd om aan een goed contact te bouwen door steeds opnieuw, al is het maar kort, aanwezig te zijn. In de tentoonstelling zullen enkele langlopende projecten ruim aan bod komen. Je maakt kennis met mensen uit je eigen buurt, waar je met andere ogen mag naar kijken. Centrale krachtlijnen van het werk zijn de kwetsbaarheid van het menselijk leven en de positieve energie die daarin schuilt. De tentoonstelling toont hoogtepunten van twintig jaar samenwerken, in combinatie met nieuw werk dat hij in opdracht van het FOMU creëerde.

www.fomu.be

Zilvertriënnale: expo voor hedendaags design

DIVA

Van 28 augustus 2023 tot 8 oktober 2023

Vanaf 28 augustus presenteert DIVA de 20ste editie van de Zilvertriënnale. Dit is dé internationale wedstrijd voor hedendaags zilver. De reizende tentoonstelling toont de beste inzendingen uit deze driejaarlijkse competitie en wordt georganiseerd door het Gesellschaft für Goldschmiedekunst in Hanau. De expo wordt overgenomen van het Goldschmiedehaus Hanau, maar krijgt in DIVA een geheel eigen gezicht en presentatie. De tentoonstelling is gericht op liefhebbers van design, kunst en hedendaags (zilver)werk, maar ook op makers van hedendaags zilver.

<https://www.divaantwerp.be/nl/>

Expo over WOII in Antwerpen, 1940-1945 (werktitel)

MAS

Vanaf 7 september 2023

'Gebroken stad' toont de impact van de Tweede Wereldoorlog op de Antwerpenaren van 1940 tot 1945. Antwerpen werd bijzonder zwaar getroffen. Door de naziterreur, de Jodenvervolging en het militaire geweld kwamen 25 000 stadsbewoners om. De nazidictatuur verdeelde de stadsbewoners en leidde tot de massale vervolging van Joden en andersdenkenden. De stad brak onder oorlog en vervolging.

Hoe kon dit gebeuren? Wat betekende het om te leven in de Antwerpse nazisamenleving? Wat gebeurt er als basiswaarden zoals vrijheid en gelijkheid wegvallen? Welke keuzes maken stadsbewoners zelf: vluchten of blijven, meewerken met de bezetter, afwachten en gehoorzamen of zich verzetten? En wat zou jij doen?

www.mas.be

10 jaar Red Star Line Museum

Van woensdag 27 september tot en met zondag 1 oktober viert het Red Star Line Museum samen met families, vrienden en partners de 10de verjaardag van het museum. Het wordt een echt familieweekend voor het grote publiek.

<https://redstarline.be/nl>

Zeldzaam en onmisbaar 100 topstukken uit Vlaamse collecties

MAS

Van 27 oktober 2023 tot 25 februari 2024

Magritte, Bacon, Ensor, Moore, Jordaens, Rubens ... Het zijn maar enkele van de wereldberoemde namen die in het najaar 2023 in het MAS te zien zijn. De niet te missen expo 'Zeldzaam en onmisbaar' brengt een unieke selectie van topstukken uit de Vlaamse topstukkenlijst. Kunstwerken waar je anders heel Vlaanderen voor moet doorkruisen, of die zelfs nooit publiek toegankelijk zijn, zijn nu tijdelijk op één plek te bewonderen. En dat ter ere van de twintigste verjaardag van het Vlaams topstukkendecreet.

<https://mas.be/nl/activiteit/zeldzaam-en-onmisbaar>

Van Crabbellinge tot Carton – Tekeningen van Bruegel tot Rubens uit Vlaamse Collecties

Museum Plantin-Moretus

Van 17 november 2023 tot 18 februari 2024

Met deze tentoonstelling toont het Museum Plantin-Moretus de 80 mooiste oude tekeningen uit Vlaamse collecties. Het geheel vormt een verbluffend én representatief overzicht van hoe en waarom men tekende in onze contreien in de 16de en 17de eeuw. De topstukken uit de eigen collectie vormen de basis van deze tentoonstelling, maar ze worden aangevuld met complementaire topstukken uit andere Vlaamse openbare en privécollecties. Het is een unieke gelegenheid om enkele kleppers naast elkaar te zien, zoals het schetsboekje van de 12-jarige Rubens, het 10 meter lange Panorama van Zeeland van Antoon van den Wijngaerde en de uiterst zeldzame Italië-schetsboekjes van de beeldhouwer Pieter Verbruggen. En naast grote namen als Frans Floris, Pieter Bruegel, Anthony Van Dyck of Jacques Jordaens, zijn de prachtige en zelden getoonde bladen van minder gekende tekenaars als Jan van Stinemolen, Hans Collaert, Pieter van Lint, Godfried Maes en Jan Erasmus Quellinus een verrassende ontdekking.

<https://museumplantinmoretus.be/nl/activiteit/van-crabbellinge-tot-carton>

Nieuwe opstelling van kunstwerken

Middelheimmuseum
doorlopend in 2023

Het Middelheimmuseum blaast nieuw leven in zijn kunstpark. Eind 2023 ziet het museum er helemaal anders uit. Heel wat sculpturen krijgen een nieuwe, doordachte plaats in het kunstpark, met ook een betere duiding en signalisatie. Er komt ook een nieuw publiek toegankelijk openluchtdepot voor sculpturen die tijdelijk niet in de collectiepresentatie staan opgesteld. Bij de vernieuwde presentatie gaat extra aandacht naar de landschappelijke elementen en de bijzondere erfgoedwaarde van de Middelheimsite. Zo komen mens, kunst, natuur en erfgoed nog dichter bij elkaar.

<https://middelheimmuseum.be/nl/pagina/nieuwe-collectiepresentatie>